

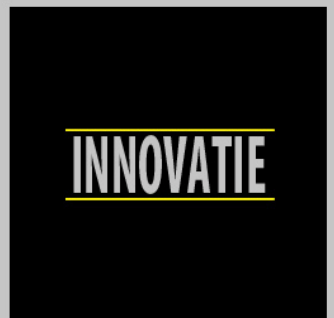
DNO

Nr. 3
juni 2012

OSBO

* Voorpagina: "Time's flying", Boldriaan

Inhoud

4	Voorwoord van de voorzitter
6	Column "De apenrots"
9	De OSBO-competitie "Veranderende Tijden"
12	Schaakproblemen "Rondritten"
14	Hoofdredactioneel "Oprichting OSBO"
16	Het OSBO-Jubileum
17	Vakantietips "Schachdorf Ströbeck"
19	De vlag is nog niet gevallen , maar we zitten wel in de tijdnood- fase
22	Schaakverhalen "Niet in orde"
25	State of the Union "De KNSB en de OSBO"
30	Schaakgeschiedenis "De legende van het ontstaan van het schaakspel"
33	Het interview "met.....Sibbele Bonthuis"
37	De OSBO komt naar je toe!: "Uitkomsten enquête"
38	Schaakpuzzel: "Paardensprong"

Redactie van De Nieuwe OSBOde

Hoofdredacteur:	Geert van Tongeren
Eindredacteur:	Clemens Levink
Columnist:	Marco Braam
Schaakproblemen:	Henk Le Grand
Schaakgeschiedenis:	Leo Hovestadt
Schaakverhalen:	Theo de Jong
Lay out:	Margreet Wevers
Redacteuren/kopij:	Huub Blom, Clemens Levink, Alwin Pauptit, Geert van Tongeren

Een papieren versie van DNO kunt u voor € 2,75 per exemplaar bestellen bij de secretaris van uw schaakvereniging.

Voorwoord

Van de voorzitter

Alwin Pauptit

In de vorige DNO schreef ik over de moeilijke financiële situatie van de KNSB. Op dit moment is nog niet helemaal duidelijk welke invloed de nieuwe Sportagenda 2016 voor de KNSB heeft. Definitieve duidelijkheid weten we pas aan het eind van het jaar. Er is nog een kleine kans dat het enigszins meevalt voor de KNSB, maar ik ben er niet gerust op.

En dat brengt mij op het volgende. Aangezien de middelen voor het schaken beperkt zijn en hoogstwaarschijnlijk nog beperkter worden, zullen we zoveel mogelijk moeten blijven werken met vrijwilligers. Tenminste, als we het schaken in Nederland en met name in de OSBO minimaal in de huidige vorm willen laten voortbestaan. Zoals ik de vorige keer al schreef zouden we liever gezamenlijk de schouders eronder willen zetten om het schaken een nieuwe impuls te geven en dat betekent nog meer inzet van vrijwilligers. En laat dat nu juist het probleem zijn. Zie ook het artikel: “De vlag is nog niet gevallen, maar we zitten wel in de tijdnoodd fase!”

Daarnaast is gebleken dat landelijk en ook binnen de OSBO er sprake is van een grote groep “zwarte leden”. Dat zijn schakers die lid zijn van een vereniging of meedoen aan de reguliere interne competities, maar bewust niet door de betreffende vereniging zijn doorgegeven aan de OSBO en KNSB. Dit vinden wij niet acceptabel. Ook hier geldt dat we verwachten dat iedereen zijn steentje bijdraagt om het schaken in Nederland in stand te houden. Lid zijn van een schaakvereniging is over het algemeen vrij goedkoop en het lid worden van een vereniging die is aangesloten bij de OSBO is voor iedereen een vrije keuze. Maar bij die keuze hoort dan wel de betaling van het lidmaatschapsgeld aan de OSBO en KNSB.

Tot slot nog wat leuker nieuws. Zoals het er nu naar uit ziet, zal de nieuwe OSBO-website nog vóór de start van het nieuwe seizoen gelanceerd worden, iets om naar uit te kijken! En vlak na de zomer vindt het 65-jarige OSBO-Jubileum plaats, op 29 september 2012. U ontvangt daar binnenkort meer informatie over, maar u bent alvast van harte uitgenodigd!

Rest mij nog u allen een goede zomer toe te wensen en graag tot ziens op 29 september.

Alwin Paup tit

Advertentie

Schaaksimultaan.nl

Column

De apenrots

Marco Braam

Het kostte mij vijf dagen van de acht aan de Turkse Riviera om een beetje te ontstressen, mijn professionele zaken te vergeten en mijn cijferfetisjisme te onderdrukken omdat ik toch weer zo nodig een opleiding moest volgen. Je moet je blijven ontwikkelen, zei mijn baas.

Na me door paniekaanvallen, hartkloppingen en andere randpsychotische sensaties te hebben gevochten, lijkt het er op dag zes op dat ik de realiteit weer een beetje kan zien zoals hij is. Althans, dat wilde ik u graag even voorleggen ter controle. Ik zat namelijk die dag aan het einde van de middag over de rand van mijn glaasje verse sinaasappelsap te kijken naar een prachtige bananenboom. Bladeren van 1 bij 0,5 meter, stevige compacte stam die diep de aarde in gaat om optimaal gebruik te maken van het schaarse water dat er te vinden is. Alles is optimaal aan die plant en het ziet er nog goed uit ook. Zoals u weet zijn wij mensen uitverkoren als kroon op de schepping om te heersen over wezenloze dieren en hersenloze planten. We hebben ons fantastisch ontwikkeld tot een hoogbegaafd ras dat kan overzien welke consequenties gedrag heeft en wat dus verstandig is om te doen en te laten.

Ik keek even links van mij om een zestal vijftigers te bekijken. En voorwaar een exemplarisch voorbeeld speelde zich daar af ter illustratie van de grootsheid der mensen. Alle zes zaten ongeveer aan hun achtste alcoholische versnapering, ademden via rolletjes tabak achter elkaar schadelijke stoffen in en af en toe maakte een van deze zes erudiete vijftigers via een soort holbewonergerochel en een zwaaiende armbeweging contact met de rustige barman. De barman sprak deze taal blijkbaar ook want hij kwam vlot aanlopen met een blad vol glazen vol nieuw ondeugd. De barman werd collectief getrakteerd op applaus en kwijlend en joelend viel

de menigte aan op de versnaperingen.

Miljarden jaren aan evolutie zijn hieraan voorafgegaan en het heeft geleid tot dit prachtige product. We gebruiken onze intelligentie en mogelijkheid tot abstract denken om bijvoorbeeld aan te tonen dat de dinosauriërs zijn uitgestorven aan de gevolgen van hun eigen scheten. Als je op een gemiddelde vlucht richting Middellandse Zee achter de verkeerde persoon zit, en ik schat die kans heel intelligent op 50%, dan denk ik dat wij als soort bedreigd worden door hetzelfde onheil.

Uiteindelijk ontkomen we er toch niet aan dat alles in het teken staat van het vinden van het beste maatje om mee te paren. In de groep vijftigers was aan het hoofd van de tafel een zilverrug te vinden die constant het woord voerde. Aan het gekir en gelach van de dames was te merken dat ze deze luidruchtige paradijsvogel fantastisch vonden, ook omdat hij bijzonder opzichtige knalgele kleding droeg. Als je in de straten van Side loopt, sjouwen de Noord-Europeanen met tassen vol nagemaakte merkkleding naar huis. Daar is het geen cent waard omdat iedereen het heeft maar in Nederland maken ze er goede sier mee. Hier weten ze niet dat het namaak is en het zegt in goede-vitale-partner-vinden-taal: kijk ik kan dure merkkleding betalen, dus ik ben succesvol, dus ik heb supergoede genen, dus mij moet je hebben, mevrouw!

Tegenwoordig staat daarom alles in het teken van je goed voelen over jezelf. Goed voelen over jezelf maakt dat een potentiële paringkandidaat zich goed voelt over jou. Althans dat is de boodschap die we elkaar collectief geven. Daarom kwasten we onze huid vol met zalfjes van 300 euro's terwijl we weten dat het niets doet. Het ideaalbeeld is slank, bruin, intelligent, rijk, maar toch sociaal, lief voor de kinderen, de metroman is cool, warm enz. We kunnen er niets aan doen, we moeten nu eenmaal zorgen dat we de meest aantrekkelijke partner zijn.

Zorgen dat je je goed voelt en je dus zelfverzekerd op pad gaat om het leukste meisje te vinden wordt zelfs ondersteund door Fritz. Ik ben in het gelukkige bezit van een Nintendo ds. Dit is een apparaatje waar je

van alles op kunt spelen. Bijvoorbeeld geheugentrainspelletjes, zodat je als bejaarde ook nog aantrekkelijk blijft voor de vrouwen maar je kunt er ook een schijfje inschuiven waar Fritz opstaat. Het schaakprogramma voor onderweg. En nu komt het: ik heb een rating van 2340 bij Fritz voor onderweg. En ik zet het programma altijd op het hoogste niveau. En ik win bijna altijd. U weet dat als ik tegen mensen schaak, ik ongeveer uitkom op een bescheiden rating van 1750, maar Fritz is het daar niet mee eens. Hij geeft mij het gevoel dat ik een fantastische schaker ben en dat ik niet kan verliezen. Ik ben een soort zilverrug achter het schaakbord en ik ben een fantastische partij voor de allerleukste meisjes die er zijn. En het maakt echt niets uit dat ik bijna 43 ben, want mijn intellect maakt dat iedereen mijn genen wil!

De realiteit is dat we allemaal een soort bananenboom zijn en dat we onze intelligentie en onze evolutie hebben gebruikt om sneaky tijdelijk aantrekkelijker te zijn dan een ander en daarmee een betere partij. Desnoods maken we producten die ons dat gevoel geven. Het voordeel is slechts tijdelijk omdat we onze intelligentie gebruiken om ieder voordeeltje dat de ander heeft direct weer in te halen. We noemen dit de mode volgen. We ontkomen hier niet aan en we ontkomen er daarom ook niet aan dat alle ontwikkelingen steeds sneller zullen gaan, steeds korter duren onze voordeeltjes ten opzichte van de ander. Wat we ook voor gekkigheid bedenken, de natuur slaat het ritme. Barman mag ik een biertje? En doe er ook maar een jonkie bij.

De OSBO-competitie

Veranderende Tijden

Huub Blom

De laatste twee ledenvergaderingen van de OSBO hebben o.a. in het teken gestaan van een nieuw speltempo. In de najaarsvergadering werd er vooral gediscussieerd over de voor- en nadelen van een speltempo met toegevoegde tijd. Tijdens de laatste ledenvergadering waren de meningen al gevormd. Unaniem was de vergadering niet, maar uiteindelijk werd het voorstel van het bestuur met grote meerderheid aangenomen.

Dit wordt het nieuwe reglement met betrekking tot het nieuwe speltempo:

Artikel 25

- 1. De speeltijd, die niet mag worden onderbroken, is in de promotieklasse gelijk aan het speltempo dat de KNSB hanteert in haar competitie. Van het bovengenoemde speltempo kan in de promotieklasse worden afgeweken indien er een of meerdere wedstrijden op een doordeweekse avond vooruit worden gespeeld. De betreffende verenigingen dienen hiervoor een verzoek in bij de competitieleider.*
- 2. De speeltijd in de andere klassen bedraagt 1 uur en 40 minuten met een toevoeging van 10 seconden per zet vanaf de eerste zet. Een vereniging kan bij de competitieleider melden dat op grond van de beschikbaarheid van het clublokaal dat speltempo niet haalbaar is. Het speltempo bij thuiswedstrijden van deze vereniging bedraagt dan 1 uur 25 minuten met een toevoeging van 10 seconden per zet vanaf de eerste zet.*
- 3. Ook jeugdteams hebben, mits voorafgaand aan de eerste ronde aangevraagd, recht van een speltempo van 1 uur 25 minuten met een toe-*

voeging van 10 seconden per zet vanaf de eerste zet.

4. *Een speeltempo van 1 uur 25 minuten met een toevoeging van 10 seconden per zet vanaf de eerste zet moet vóór aanvang van de competitie worden gemeld bij de competitieleider.*
5. *Indien een vereniging niet beschikt over voldoende DGT's, worden de partijen gespeeld met analoge klokken. De speeltijd bedraagt dan 2 uur p.p.p.p. Jeugdteams en verenigingen genoemd in artikel 25.2 spelen 1.45 uur p.p.p.p.*

De OSBO is niet de eerste regionale bond die overgaat tot het spelen met toegevoegde tijd. De ervaringen in de regionale bonden en diverse OSBO-verenigingen die het intern al toepassen zijn positief.

Ook de KNSB gaat waarschijnlijk over tot een modern speeltempo. In de bondsraad van juni wordt daarover een beslissing genomen. Indien dat wordt aangenomen dan verandert ook het speeltempo in de promotieklasse van de OSBO! (zie artikel 25.1)

Veel OSBO-verenigingen beschikken al over DGT-klokken. Voor de verenigingen die (nog) geen DGT-klokken hebben, is speciaal artikel 25.5 in het leven geroepen. Overigens bestaat er ook de mogelijkheid om aan de tegenstander te vragen om DGT-klokken mee te brengen.

Vanuit Ermelo kwam een vraag over het spelen met toegevoegde tijd. “Vervalt nu ook het recht om niet te hoeven noteren als de speler minder dan 5 minuten bedenktijd heeft?”

Het antwoord staat in het FIDE-reglement artikel 8.4: Als een speler op enig moment in een periode minder dan vijf minuten over heeft op zijn klok en hij er niet minstens dertig seconden toegevoegde tijd per zet bij krijgt, dan is hij voor het restant van die periode niet verplicht zich aan de vereisten van artikel 8.1 (notatieplicht) te houden.

Tijdens de ledenvergadering kwam al eerder een vraag. “Voldoet het nieuwe speeltempo wel aan de ratingeis?” Het speeltempo van 1 uur en 40 minuten plus 10 seconden per zet voldoet aan de ratingeis. Het speeltempo bij jeugdteams voldeed net niet aan de eis. Maar gelukkig zijn de

regels vorig jaar aangepast om met toegevoegde tijd te gaan spelen. In het ratingreglement staat nu dat bij een gemiddelde rating lager dan 1900 voor de eerste 40 zetten een uur beschikbaar moet zijn.

Bij de OSBO zijn de nieuwste DGT-klokken te koop. Voor OSBO-verenigingen kosten ze slechts € 49,50 per stuk (€ 20,- onder de adviesprijs!!)

*Hier had uw advertentie
kunnen staan*

Schaakproblemen

Rondritten

Henk le Grand

Tot de meest aantrekkelijke schaakproblemen behoren die composities, waarbij een bepaald stuk na een rondreis over het schaakbord te hebben gemaakt, op het punt van uitgang terugkeert. Zo is reeds vele malen het kunstje vertoond van de witte dame, die achtereenvogens de vier hoekvelden met een bezoek vereert.

Een economische bewerking hiervan zien we in diagram nr. 1. De oplossing is: 1.Da8 (dreigt 2.De8+ Pe6 3.Dxe6 Kd4 4.De4#) 1... Pe6 2.Dh8+ Pg7 (2... Kxd5 3.Lc6#) 3.Dh1 (dreigt 4.Pg4#) Lxd5 4.Da1#.

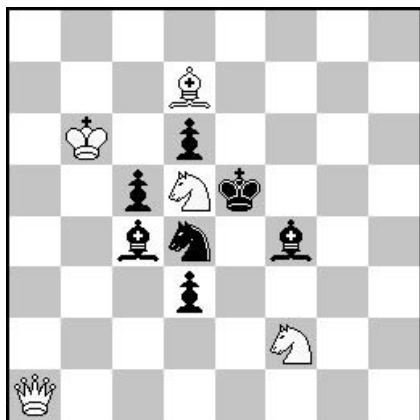
Het is ook mogelijk de zwarte dame alle hoeken van het schaakbord te laten zien. Dat zien we in nr. 2. De oplossing is: 1.Tg8 (dreigt 2.Ta8#) Dh1 2.Tg7 (dreigt 3.Ta7#) Da8 3.Tg1 Dh8 4.Lxc4 (dreigt 5.Ta4#) Da1 5.Txa1#

Terwijl dame, toren en loper op vrij eenvoudige wijze regelmatige meetkundige figuren kunnen beschrijven, is het paard uiteraard iets minder geschikt voor dit soort bezigheden. Toch kunnen ook met een paard eigenaardige effecten worden bereikt. Heel vaak is het idee bewerkt van het om de vijandige koning heen springende paard, waarbij dit paard weliswaar geen volledig gesloten figuur doorloopt, maar toch geweldig zijn best doet. In probleem nr. 3 verovert het paard na enkele zetten pion c4 en keert dan terug naar f5, waarbij pion d4 gedekt wordt. Daardoor kan de andere witte pion mat geven.

Het gaat als volgt: 1.Pf5+ Kd5 2.Pe7+ Kd6 3.Pc8+ Kd5 4.Pb6+ Kd6 5.Pbxc4+ Kd5 6.Pb6+ Kd6 7.Pc8+ Kd5 8.Pe7+ Kd6 9.Pf5+ Kd5 10.c4#

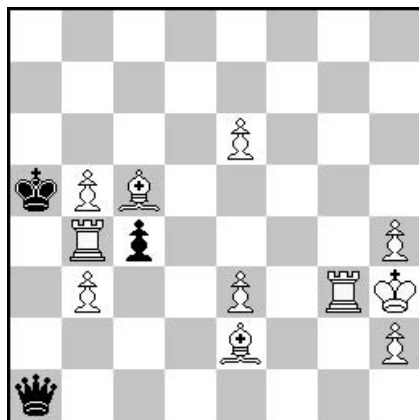
Reacties naar: h.le.grand@xs4all.nl

Jan DOBRUSKY
Shakhmatnoe obozrenie 1901
1e plaats

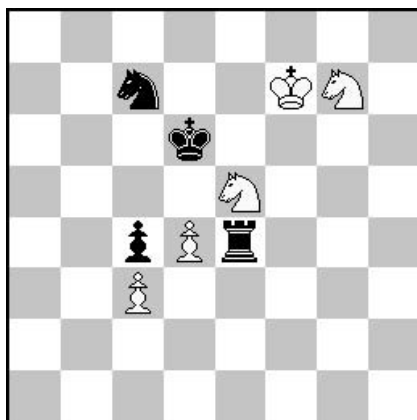
Mat in 4

Sebastian MUHLTALLER
8e plaats Groot-Duitsche Schaak-
bond 1935

Mat in 5

Charles A. GILBERG
Crumbs from the Chess Board
1890

Mat in 10

Hoofdredactioneel

Oprichting OSBO

Geert van Tongeren

Zaterdag 7 september 1946 is de datum van de oprichtersvergadering van de O.S.B.O. De Oostelijke Schaakbond is ontstaan uit een fusie tussen de G.O.S.B.O en de G.S.B. (De oplettende lezer heeft volkomen gelijk: we zijn wat aan de late kant met het vieren van ons 65-jarig bestaan).

Enkele maanden geleden heb ik in het archief de notulen van de oprichtersvergadering opgezocht. (Fantastisch overigens dat die bewaard zijn gebleven.) Het zijn enkele -aan elkaar geniete- uiterst vergeelde getypte A-viertjes, overduidelijk afkomstig uit andere tijden. In deze notulen kwam ik enkele opmerkelijk zaken tegen. Het eerste wat me opviel was de volgende passage. “Na de verschrikkelijke oorlog was er opnieuw een herleving van de beoefening van het schaakspel merkbaar. Op initiatief van den Heer E.J.Th. van Onzen (Paaschberg) werd de bespreking om tot een fusie met de G.O.S.B.O. te geraken, hervat.” Hé, dacht ik, de initiatiefnemer van het oprichten van de OSBO heeft dezelfde achternaam als onze huidige jeugdleider. Dat is vast geen toeval. Zou het besturen van een schaakbond een genetisch bepaalde “afwijking” zijn? Navraag bij Jeroen van Onzen leerde mij al snel dat het hier zijn oudoom betrof. (Met dank ook aan Jeroen voor de foto.)

Dat de oorlog nog erg vers was en uiterst gevoelig lag blijkt ook overduidelijk bij het lezen van deze notulen. Zo maakten enkele aanwezigen zich erg boos over het woord “propaganda”. In de notulen staat daarover het volgende te lezen. “De VOORZITTER (toen schreven ze dat nog met hoofdletters) zegt, dat ook hij werkelijk beu is van propaganda (hilariteit) en neemt het voorstel van den Heer Hofman over om dit woord te vervangen in bevordering”.

Tijdens de rondvraag vraagt een bestuurder van A.S.V. hoe het zit met mensen die lid zijn geweest van de N.S.B. Mogen zij ook lid worden van een schaakvereniging? Het pragmatische antwoord van de heer Hoving was volgens de notulen: “De VOORZITTER zegt, dat dergelijke mensen moet worden geadviseerd voorlopig wat te wachten, alvorens weer in de schaakwereld binnen te dringen”.

Wat is er nou mooier dan het maken van bruggetjes naar de toekomst? De onderstaande passage komt ook uit de notulen van de oprichtersvergadering.

“Een verzoek van de “Twentsche Schaakbond” (nu S.B.O.) om met de G.O.S.B.O.en de G.S.B. (nu O.S.B.O.) te mogen fuseren hebben wij gemeend te moeten weigeren, omdat wij vrezen, dan teveel van het goede te krijgen. Bovendien komen er dan grote moeilijkheden met de te maken reizen”.

De heer E.J.Th. van Onzen

Dit is eigenlijk de meest curieuze passage uit de notulen van de oprichtersvergadering, die bij mij de wenkbrauwen deed fronsen. Wat is destijds de werkelijke reden geweest om de Twentsche Schaakbond uit te sluiten van fusering met de O.S.B.O?

Verdergaand onderzoek heeft namelijk opgeleverd dat er in 1920 al een samenwerkingsverband (competitie) was met schaakverenigingen uit de regio Twente met verenigingen uit het huidige O.S.B.O.-gebied! En in 1920 waren de problemen om te reizen -volgens mij- toch echt iets groter dan in 1946.

Misschien moeten we “deze foute beslissing” uit het verleden maar eens gaan herstellen?

Het OSBO-Jubileum

Op zaterdag 29 september zal de OSBO haar 65-jarig bestaan gaan vieren i.s.m. de eveneens jubilerende Voorster SC. Het is ons gelukt om een veelzijdig programma samen te stellen zodat iedereen er iets van zijn gading kan vinden. Binnenkort zullen alle OSBO-leden een uitnodiging ontvangen. **Deze kunt u vinden in het Schaakmagazine dat rond eind augustus zal verschijnen. Op de website van de OSBO zal spoedig meer informatie worden verstrekt over de verschillende workshops en de aanmelding voor de diverse activiteiten.**

Hier alvast een voorproefje van het programma.

10.00 uur: Zaal open

10.30 uur: De officiële opening

11.00 uur: Lezing van Leo Hovestadt over de geschiedenis van het schaakspel, start schaaksimultaan voor de jeugd, receptie Voorster SC en presentatie van hun jubileumboek.

12.30 uur: Lunch (wordt aangeboden door de OSBO)

13.30 uur: Startsein voor talloze verschillende activiteiten

- Workshops en lezingen
- Random Chess Toernooi
- Vierkampen
- Jeugdtoernooi Voorst en omstreken

17.00 uur: Prijsuitreiking en afsluiting

Naast al deze activiteiten zullen er ook stands aanwezig zijn van: De Motiefgroep Schaken, New In Chess, houtdraaier Otto Boot, Raindrop-chess en Schaakkunst.

Vakantietips

Schachdorf Ströbeck

Geert van Tongeren

Naast het meedoen aan één van de vele zomertoernooien (Dieren, Vlissingen, etc) zijn er ook nog andere leuke alternatieven voor de ware schaakfanaat om zijn (of haar) vakantiedagen mee te vullen. Wat te denken van een bezoekje aan Ströbeck?

Schachdorf Ströbeck is een klein dorp dat in de voormalige DDR op enkele kilometers afstand van Halberstadt ligt. Niet al te ver van mooie steden zoals Dresden, Leipzig en Berlijn. Het prachtige Harzgebergte ligt slechts op een steenworp afstand. Het is een klein, mooi en rustiek dorp met veel vakwerkbouw. Het bijzondere aan Ströbeck is echter het feit dat het dorp doordrenkt is van de schaaksport. Het wordt dan ook niet voor niets Schachdorf Ströbeck genoemd. Dit zie je meteen als je het dorp binnenkomt, een schaakbord in een gemeentewapen. Zouden er nog meer plaatsen zijn die dit hebben? Wat ook erg leuk is om te zien, dat zijn de vele schaakborden die de inwoners van Ströbeck aan hun huizen hebben gemonteerd. Op enkele daarvan zijn zelfs stellingen te zien van gespeelde partijen. Er zijn er meer dan 200 te zien in Ströbeck. Er zijn ook inwoners in Ströbeck die nog creatiever met het thema schaken zijn omgegaan. Zo zijn er prachtige hekken en andere gevelversieringen te zien. Uiteraard altijd met het schaken als thema.

Maar we zijn er nog niet. We hebben het nog niet gehad over het dorpsplein in Ströbeck. Dit plein, dat “Platz am Schachspiel” heet, bestaat uit een zeer groot mozaïeken schaakbord, dat gemaakt is uit meer dan 16.000 steentjes. In de zomer wordt hier levend schaak gespeeld tijdens het internationale schaaktoernooi dat hier dan plaats vindt. Aan dit prachtige plein ligt vanzelfsprekend de dorpskroeg. De naam van dit etablissement is natuurlijk ook al niet moeilijk te raden. (Gasthaus zum Schachspiel).

Na een partijtje schaak in het café hoef je slechts naar buiten te lopen en het hoekje om en je komt terecht bij het schaakmuseum. In dit museum is veel moois te zien voor wie van schaken houdt. Zo zijn er zeer bijzondere schaakborden en stukken te bewonderen uit vele windstreken. Ook is er een mooie collectie van stukken die gemaakt zijn door krijgsgevangenen uit de Tweede Wereldoorlog. Daarnaast krijg je door een enthousiaste medewerkster van het museum uitgelegd hoe het schaken in Ströbeck terecht is gekomen. Zij legde mij o.a. uit dat Ströbeck zelfs een eigen versie van het schaakspel heeft gehad die erg veel lijkt op het schaken zoals het vroeger in India werd gespeeld. Een van de pronkstukken en waarschijnlijk het meest waardevolle bezit van het museum is een schaakbord uit 1651. Dit was een geschenk van Grootvorst Friedrich Wilhelm.

Sinds 1823 tot op de dag van vandaag wordt er in Ströbeck schaakles aan kinderen gegeven. Het is zelfs de enige plaats ter wereld waar dit voor kinderen een verplicht vak is op de basisschool. De school waarop deze kinderen zitten is vanzelfsprekend vernoemd naar een beroemd schaker: Emmanuel Lasker Schule.

In Ströbeck hopen ze dat er ooit nog eens een wereldkampioen schaken uit hun dorp komt. Wij helpen het hen hopen.

Kortom, er is heel wat te zien in Ströbeck. We hebben het nog niet eens gehad over het letterlijke en figuurlijke hoogtepunt van het dorp, de kerktoren! Als je goed kijkt zie je een schaakbord boven op de torenspits. Ook zit er een leuk winkeltje in het dorp -van de vrouw van de burgemeester- die allerlei schaakartikelen verkoopt en boeken heeft geschreven over Ströbeck. Ströbeck is overigens uitverkoren tot *cultural village* van Europa in 2006.

Zie ook: <http://www.schachdorf-stroebeck.de/index.html>

Volgend jaar een verslag over de enige echte schaakcamping in Europa, Camping La Rochade. Voor wie niet wachten kan, zie: <http://www.campinglarochade.com>

De vlag is nog niet gevallen,

maar we zitten wel in de tijdnoodfase

Alwin Pauptit en Geert van Tongeren

De tijd begint te dringen, want met het nieuwe seizoen alweer voor de deur, is een aantal essentiële functies binnen de OSBO nog niet bemand. Ondanks verwoede pogingen is het ons tot op heden helaas nog niet gelukt om zes vrijwilligers te vinden. Daarom vragen we dringend ieders medewerking om ons te helpen uit ons bestand van 2.400 leden minimaal zes (dat is minder dan 0,3%) enthousiaste vrijwilligers te vinden!

Na vele jaren het PK van de OSBO te hebben georganiseerd, hebben Sibbele Bonthuis en André Schols besloten om te stoppen met hun activiteiten. Zoals jullie elders in dit nummer kunnen lezen gaat Sibbele emigreren naar Frankrijk. Voor André was dit ook het moment om ermee te stoppen. We vinden dit heel erg jammer, maar begrijpen deze keuzes.

Ook “onze” Huub Blom (Competitie- en Toernooileider) is genoodzaakt per september aanstaande te stoppen als bestuurslid, dit vanwege de nieuwe statuten van de OSBO. Deze statuten zijn vorig jaar gewijzigd en schrijven voor dat iemand maximaal een aaneengesloten termijn van 12 jaar bestuurslid mag zijn. Deze bepaling is er niet in gekomen omdat we dit zo graag wilden, maar omdat dit vanuit de KNSB is voorgeschreven, daar zij anders mogelijk het recht op de basissubsidie van NOC*NSF zou verliezen. En Huub heeft deze maximale bestuurstermijn ruimschoots overschreden.

Het afgelopen jaar is het bestuur van de OSBO naarstig op zoek geweest naar goede opvolgers voor Sibbele, André en Huub. Er zijn mensen persoonlijk benaderd, gesprekken gevoerd, we hebben meerdere malen een oproep geplaatst op de website van de OSBO en er is een mail gestuurd

naar alle verenigingen waarin we kenbaar hebben gemaakt dat we op zoek zijn naar nieuwe vrijwilligers en bestuursleden. Ook tijdens de laatste AV is dit wederom gecommuniceerd naar de verenigingen. Enkele kandidaten hebben zich gemeld maar besloten even later om er vanwege persoonlijke omstandigheden toch van af te zien.

De OSBO is dus nog steeds op zoek naar nieuwe medewerkers en bestuursleden. Omdat we als vrijwilligersorganisatie geen geld hebben voor het inzetten van betaalde krachten, resulteert het ontbreken van vrijwilligers er uiteindelijk in dat we activiteiten zullen moeten laten vallen. **Op dit moment betekent het dus echt dat onder andere de competitie, het persoonlijk kampioenschap en de snelschaaktoernooien op losse schroeven staan.** Deze vormen het fundament van de OSBO, zodat nu dus tevens het bestaansrecht van de OSBO wordt aangetast. Als grootste regionale bond van Nederland is dit een pijnlijke constatering, maar we kunnen het helaas niet mooier maken dan het is.

Daarom dus (nogmaals) deze dringende oproep! We zoeken concreet mensen voor de volgende functies:

Vacante bestuursfuncties:

- Competitie- en Toernooileider
- PR & Communicatie

Vacante medewerkers:

- Medewerker(s) PK
- Medewerker(s) OSBO Cup
- Medewerker(s) Snelschaken individueel/teams
- Medewerker Sponsorwerving

Voor de functie van Competitie- en Toernooileider zoeken we iemand die accuraat werkt en goed kan organiseren. Voor het bestuurslid PR & Communicatie gaat de voorkeur uit naar iemand met een breed netwerk en

goede communicatieve eigenschappen. Voor beide functies geldt bovendien dat we op zoek zijn naar echte teamspelers, want het OSBO-bestuur vormen we gezamenlijk. Tot het geven van een nadere toelichting over de precieze inhoud van deze functies zijn we uiteraard gaarne bereid. Voor de andere functies geldt dat deze min of meer in het verlengde liggen van de bijbehorende bestuursfuncties. En hier geldt, hoe meer mensen, hoe beter en gemakkelijker we dingen kunnen organiseren!

Er zijn uiteraard genoeg redenen om iets voor de OSBO te doen. Ten eerste is het natuurlijk een mooie gedachte dat je een bijdrage geeft aan het schaken in onze bond. Daarnaast vormen het OSBO-bestuur en de OSBO-vrijwilligers een leuk en veelzijdig team uit verschillende leeftijdsklassen en achtergrond en geven we veel ruimte voor nieuwe ideeën en eigen inbreng. Je krijgt dus veel vrijheid en waar nodig ook ondersteuning. Het is tevens een geweldige kans om van te leren en persoonlijk door te groeien, wat ook in je leven buiten het schaken handig kan zijn! Weet je iemand die perfect zou zijn voor een bepaalde functie of heb je zelf interesse, dan kunnen jullie hierover contact met ons opnemen.

Alwin Pauptit
voorzitter
voorzitter@osbo.nl / 06-21213697

Geert van Tongeren
secretaris
secretaris@osbo.nl / 06-42825552

Schaakverhalen

Niet in orde

Theo de Jong

Mijn eerste tegenstander van het toernooi was een goeiige man van middelbare leeftijd met een gezond uitzienende blos, die ondanks het vroege uur al gлом van voldoening. Wij hadden al eens bij een ander toernooi tegenover elkaar gezeten, zodat het ijs al enigszins gebroken was.

Terwijl wij zaten te wachten tot het startsein gegeven zou worden, babelden we over andere toernooien en over onze eigen vereniging; van dat triviale geleuter waarmee je probeert de helhond van de opkomende zenuwen in z'n hok te houden. Hij speelde de laatste tijd niet veel, vertelde hij, hij sukkelde een beetje met zijn gezondheid. Over twee dagen moest hij voor onderzoek naar het ziekenhuis. Ik probeerde dit onderwerp snel af te kappen, want medeleven met je tegenstander ondermijnt de sadistische kanten van je karakter, die je bij het schaken juist zo nodig hebt. Bovendien kon ik niets terug doen, want zelf lijd ik aan een onnoemelijk saaie gezondheid, waarover ik met één woord ben uitgepraat. Hij babbelde echter onverstoorbaar verder over zijn galblaas, die niet in orde was en over zijn maag, die de laatste tijd om onverklaarbare redenen sommige gerechten niet meer pruimde en onverbiddelijk terugstuurde. Gelukkig werd hij onderbroken door de toernooileider, die ons allen hartelijk welkom heette en vervolgens meedogenloos de arena in joeg.

Ik had zwart. De avond tevoren had ik iets voorbereid in het Siciliaans, een bluffvariant die in partijen met weinig bedenktijd nog wel kans van slagen heeft en die inderdaad heel aardig uit de verf kwam, want hij reageerde geschrokken en trok zich terug, zodat ik een zee van ruimtevoordeel kreeg. Vergenoegd keek ik op de klok: acht minuten verbruikt, hij twintig. Ik vroeg of hij koffie wilde. Langzaam keek hij op. De zorgelijke

blik in zijn ogen verdween en met een olijke uitdrukking op zijn gezicht vertelde hij, dat hij geen koffie meer mocht. Hij wilde Spa, “die blauwe, waar niks in zit.”

Enigszins schuldbewust over mijn agressieve opening ging ik naar de bar en kwam terug met het bestelde. Hij bedankte mij allerhartelijkst. Drankjes waar suiker in zat, zelfs die met vruchtensuiker, waren niet goed voor zijn darmen, lichtte hij toe; die raakten daar soms ineens door van streek en dan had je de poppen aan het dansen.

Mijn volgende zet was zeer voorzichtig.

Na het afruilen van een paar stukken en een paar pionnen verpieterde mijn ruimtevoordeel en kwam er een ingewikkelde stand op het bord met grote dreiging voor beide koningen. Ik wierp een blik op de klok: vijftientwintig minuten om, voor hem veertig. Hij vroeg of ik nog wat wilde drinken; hij zou het wel betalen, maar of ik het dan zelf even wilde halen, want als hij lang zat werd zijn linkerbeen stijf en hij moest dan eerst een tijdje buigen en strekken voor hij er op kon staan.

Ik zag af van een vermetele tussenzet.

We begonnen nu allebei onze stukken samen te pakken voor de beslissende aanval. Wie daar het eerst mee klaar was ging winnen, zo leek het. Uiterste zorgvuldigheid was geboden. De temperatuur in lichaam en zaal steeg. Ik had nog een kwartier hij tien minuten. Hij zat over het bord gebogen alsof hij de stukken wilde ruiken. Ik vroeg of hij nog wat wilde drinken. Traag, alsof zijn hoofd loodzwaar was, keek hij op. Toen verdwenen de rimpels van zijn voorhoofd en glimlachend zei hij, dat hij voor deze keer het koffieverbod aan zijn laars lapte; maar of ik het dan weer wilde halen, want het zou nu in het andere zaaltje, waar de bar was, al wel aardig druk zijn en dus benauwd. Hij was astmatisch en benauwde ruimtes meed hij zo veel mogelijk. Hij gaf mij een knipoog en zette de klok stil. Zorgelijk begaf ik mij naar de bar, half en half verwachtend hem bij terugkomst zieltogend achter het bord aan te treffen.

Zijn eerstvolgende zet leek mij een vergissing, maar ik kon het niet over mijn hart verkrijgen om daar radicaal op in te hakken. De arme man had nog maar drie minuten, ik tien. En het was al zo ongelijk verdeeld...

Na het lang verwachte gooi- en smijtwerk bleven er twee koningen over, angstig weggekropen in een hoekje van het bord, plus een paar verweesde pionnen. Wij besloten de vrede te tekenen. Nadat wij de partij in grote trekken hadden besproken, waarbij hij zich erover verbaasde, dat ik mijn openingsvoordeel niet beter had benut, leunde hij tevreden, iets tevredener dan ik, achterover en merkte voldaan op:

“In ieder geval niet puntloos vandaag. Dat vind ik zo frustrerend, hè, als je alles verliest. Dan lig ik echt de hele nacht wakker en dan spoken die partijen maar door mijn hoofd, telkens weer dezelfde stellingen. Dat is ook niet gezond.”

“Uw hart,” zei ik.

Verbaasd keek hij mij aan. “Hoe weet u dat?”

Dat is het enige waar we het nog niet over hebben gehad, dacht ik, maar dat zei ik maar niet.

State of the Union

De KNSB en de OSBO

Alwin Pauptit

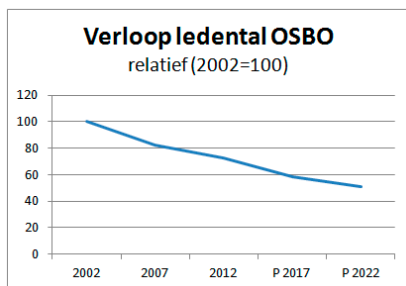
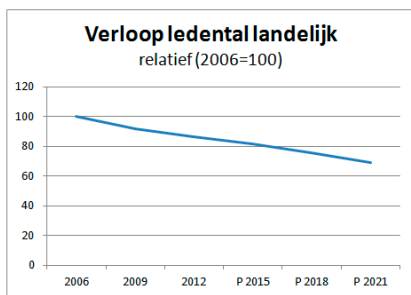
Op de Algemene Vergadering van 25 april 2012 hebben we stilgestaan bij de stand van zaken van het schaken in Nederland en in de OSBO in het bijzonder. Directe aanleiding hiervoor was de Sportagenda 2016 en de daaruit volgende consequentie dat de kans aanzienlijk is dat een groot deel van de subsidie van NOC*NSF aan de KNSB komt te vervallen. In de vorige DNO schreef ik hier al over. Nu lijkt de KNSB voor de gemiddelde clubschaker misschien wat ver weg en misschien is dat ook wel zo. Toch heeft dat wat er gebeurt bij de KNSB uiteindelijk ook invloed op clubniveau en op de clubschaker, denk bijvoorbeeld alleen maar aan de hoogte van de contributie, maar ook aan Schaakmagazine dat bij iedereen op de deurmat valt. Daarnaast doet de KNSB veel dingen die in meerdere of mindere mate zichtbaar en van belang zijn voor het schaken. En dus raakt het vervallen van een subsidie ons allemaal. Datzelfde geldt voor de terugloop van het aantal leden. Ook als dit bijvoorbeeld alleen maar in de Randstad zou spelen (wat overigens niet zo is), dan heeft dit effect op de inkomsten van de KNSB en dus wat zij er mee kunnen doen. Meer geld uitgeven dan er binnenkomt is over het algemeen namelijk niet zo bijster verstandig, zoals de huidige crisis in Europa ons ook duidelijk heeft gemaakt.

Afijn, er was dus genoeg aanleiding om eens stil te staan bij de stand van zaken. Net als in een schaakpartij gebeurt, hebben we eerst gekeken naar de stelling op het bord. Wat zijn de kenmerken van het schaken in Nederland? Vergelijk het maar met het kijken naar een schaakstelling. Waar staan de stukken en pionnen op het bord, welke velden zijn zwak, wat zijn sterke velden? Wat zijn aanknopingspunten om iets mee te doen? Laten we eerst eens kijken naar de “zorgelijke” punten, waarvan het volgende (onvolledige) overzicht te geven is:

Zorgelijke punten schaken Nederland/OSBO

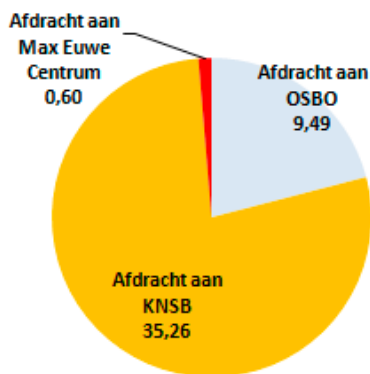
Eén van de hierin opgenomen punten is de terugloop in het aantal leden. Landelijk gezien waren er in 2006 nog ruim 20.000 leden, in 2012 nog minder dan 17.500. Als deze trend zich dus doorzet zijn er in 2018 nog maar 15.000 schakers in Nederland en in 2021 nog maar zo'n 13.500. Dat gaat dus hard de verkeerde kant op:

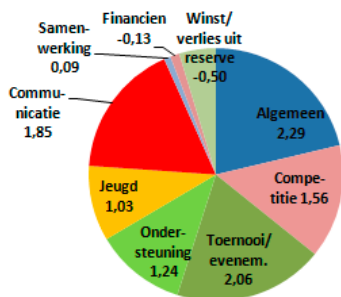
Ook in de OSBO zelf is deze trend niet te ontkennen. Op de vergadering lieten we al zien dat we in 2006 ruim 2.400 leden hadden (exclusief dubbelleden) tegenover zo'n 2.250 in 2012, dus het gaat bij ons gelukkig iets minder hard dan in andere delen van het land. Onze secretaris is echter nog wat verder in het verleden gedoken en daaruit is gebleken dat we

in 2004 nog zo tegen de 3.000 leden aanzaten, dus dat betekent wel een verlies van 25% in 8 jaar tijd. Als die trend zich doorzet hebben we over 8 jaar dus nog maar zo'n 1.500 leden over en dat gaat dan wel heel erg snel. Nou zijn dat natuurlijk alleen maar statistieken en verwachtingen, maar het geeft wel reden tot nadenken.

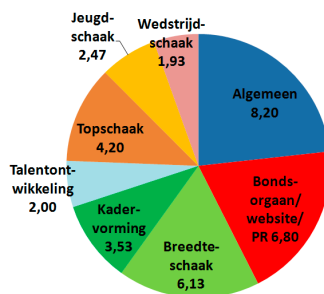
Een ander punt betreft de financiën. Voor elk lid draagt een vereniging dit seizoen ruim € 45 af aan de OSBO, die dit voor het grootste gedeelte doorbetaalt aan de KNSB:

De OSBO en de KNSB besteden de respectievelijke € 9,49 en € 35,26 die over blijft op de volgende manier:

Besteding seniorencontributie door OSBO

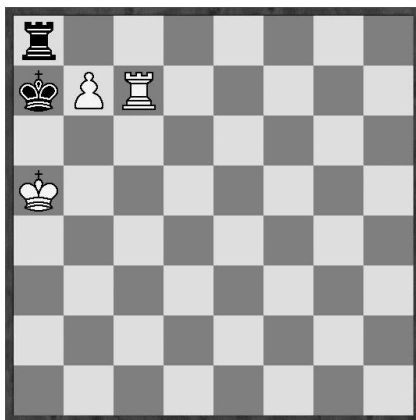

Besteding seniorencontributie door KNSB

Het punt is nu dat de KNSB zo'n 20% van de totale inkomsten dreigt kwijt te raken (dus zeg maar grofweg € 7 euro per lid), waardoor dus óf andere inkomsten vergaard moeten worden (waaronder contributie-verhoging), óf er zullen taken geschrapt moeten worden. Er is in onze beleving nu al (te) weinig aandacht aan het breedteschaak, dus waar een vereniging en de gemiddelde clubschaker direct wat aan heeft, en de kans is groot dat dit nog minder wordt. Een kijk op het diagram leert ook dat € 7,- per lid bezuinigen pijnlijke gevolgen zal hebben voor de dienstverlening.

Iets dus om bij stil te staan en stof tot nadenken.

Laten wij als schakers nu gelukkig heel goed zijn in nadenken! En laten we niet bij de pakken neer zitten. Misschien wordt het tijd dat we met zijn allen een beetje meer “out-of-the-box” denken, een beetje creatief, vernieuwend, inspirerend, denkend in mogelijkheden. Om het te illustreren met een schaakdiagrammetje:

Wit geeft mat in 1

Denkend binnen de huidige regels gaat bij dit probleem niet helpen, want dan zie je de oplossing niet, die luidt: 1. b8-P ! Een **zwart** paard wel te verstaan!

Flauw? Niet eerlijk? Misschien. Maar op het moment dat dit probleem werd gecomponeerd (begin jaren '70) was het wel degelijk een legale zet! Bovendien, om maatschappelijke problemen op te lossen mag je af en toe wel een beetje buiten de “regels” treden. Want die zijn er immers alleen om ons als mensen te dienen, niet andersom. En was het niet Einstein die zei: “Je kunt een probleem niet oplossen met de denkwijze die het heeft veroorzaakt.”

Er zijn mogelijkheden om het tij te keren, er zijn ook genoeg aanknopingspunten en positieve aspecten:

Positieve kenmerken/mogelijkheden schaken Nederland/OSBO

Ik nodig dan ook iedereen binnen de OSBO uit om mee te denken aan oplossingen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we in 2022 niet nog maar 1.500 leden hebben, maar weer 3.000? Wat is daarvoor nodig? Iedereen die ideeën heeft, vragen, mogelijkheden ziet, wil meewerken of gewoon eens zijn gedachten wil delen, iedereen is welkom! Reacties mogen gestuurd worden naar voorzitter@osbo.nl

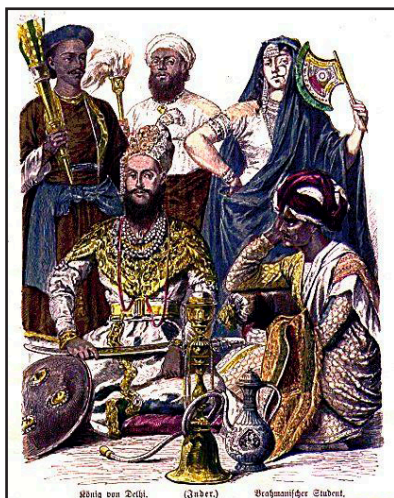
Schaakgeschiedenis

De legende van het ontstaan van het schaakspel

Leo Hovestadt

(Een vrije bewerking gebaseerd op verschillende legendes)

Heel, héél lang geleden was er in India een koning die al op heel jonge leeftijd de troon overgenomen had van zijn vader. Zijn vader was een zeer geliefde vorst en had het land welvarend aan zijn zoon nagelaten. De jonge koning had nooit enige tegenslag gehad en kon genieten van alle lusten van het leven. Het land en volk beschouwde hij als zijn speelgoed. En hij trok ten strijde tegen zijn burens als hij er zin in had. Omdat hij niet wist dat een goede heerser omringd is met liefde, verheugde hij zich op zijn verschrikkelijke reputatie. Hij was al snel eenzaam en alleen op zijn kasteel en alleen omringd met vleiers. De koning verveelde zich ontzettend en werd erg verdrietig.

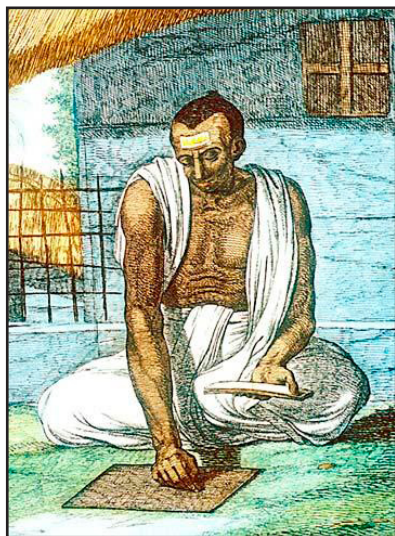

Wanhopig liet de koning het hele land afzoeken naar iets wat hem kon plezieren, maar er werd niks gevonden. De koning werd wreder en wreder en het hele land zuchtte eronder. Op een zekere dag zat een oude monnik Sissa bij de ingang van het kasteel van de koning. De koning die uit zijn humeur was, schreeuwde hem toe, zeg lelijke oude dwaas, wat moet dat daar? Ik ben de raadgever van uw vader en kom een oude belofte aan hem inlossen. Verrast liet de koning de

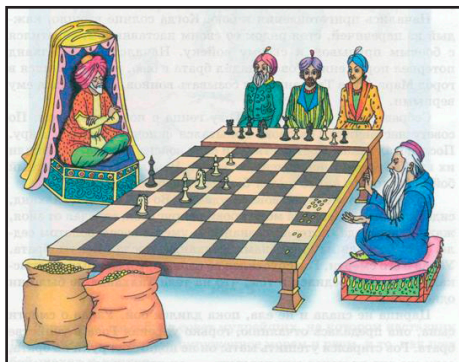
oude monnik het kasteel binnen. De koning vroeg aan de monnik, wat was die belofte oude monnik? Sissa antwoordde, als de wanhoop groot

was moest hij zijn wijsheid in dienst stellen van de nieuwe koning. De koning die zich heel erg verveelde zei: en weet jij een oplossing voor mijn probleem? Sissa zei: koning laat mij over uw probleem in stilte nadenken. En zo gebeurde het. Sissa trok zich terug in de woestijn om een oplossing te verzinnen. Peinzend zat hij honderd dagen onder een vijgenboom bij een bron om te bedenken wat de oplossing kon zijn.

Na honderd dagen keerde hij terug naar het kasteel van de koning. Onbevreesd trad Sissa de koning toe. Glorieuze koning zei Sissa al buigend. Ik breng u een spel dat voor u de wijsheid van het leven bevat en u zal bevrijden van het verdriet en vrede zal brengen in uw rijk. Het spel wordt gespeeld door twee spelers, één aan iedere kant. En maakt strijd buiten om het spel overbodig. Sissa rolde een rood kleed uit en zei: Koning dit is het bord. Het bord bevat het heilige getal 8 voor de velden in de lengte en het heilige getal 8 voor de velden in de breedte. Elke speler krijgt 16 stukken, die in twee rijen achter elkaar staan. De ene speler krijgt de robijnrode stukken en de andere speler krijgt de smaragdgroene stukken. Vooraan staan de boeren als soldaten. Daarachter de koning met de rest van zijn beroepsleger, de strijdswagens, de ridders en de bereden olifanten. Elk stuk heeft zijn eigen betekenis en eigen bewegingsmogelijkheden, net als in uw eigen koninkrijk.

Zeer mooi, wijze monnik, leer mij uw spel, zei de koning. Sissa bleef nog een paar dagen op het kasteel en leerde de koning schaken. Iedereen was blij want de koning verveelde zich niet meer. Oh Sissa, zei de koning blij. Ik wil u voor deze wijze les en voor het spel belonen. Vraag mij wat u wilt en ik zal het u schenken.

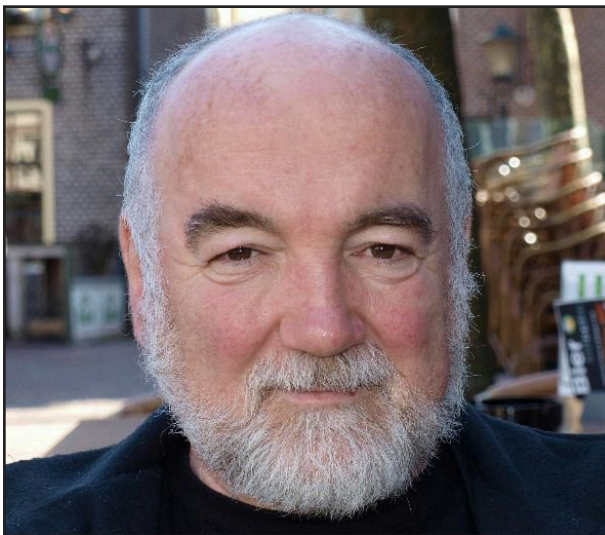

Heer, ik zou één graankorrel voor het eerste veld van het bord vragen. Twee graankorrels voor het tweede veld. Vier graankorrels voor het derde veld en acht graankorrels voor het vierde veld. En zo het dubbele voor elk volgend veld, tot en met het vierenzestigste veld. Maar wie kan me dat betalen? Uw wens zal geschieden monnik, stemde de

koning toe. De schatmeester kwam binnen en begon te rekenen en te rekenen en te rekenen. Er kwam geen einde aan. Tegelijkertijd was de magazijnmeester de zakken met graan aan het vullen.

Schatmeester, heb je al een antwoord berekend? Dat heb ik, verheven koning. Maar het antwoord is ontzettend groot. Het zijn 20 achter elkaar staande cijfers: 18 446 744 73 709 551 615. De hoeveelheid graan die er nodig was om Sissa te betalen, kon heel India met een laag van 30 cm bedekken. De koning lachte en had de wijze les begrepen, het schaakspel was niet te betalen. De koning boog zich goedkeurend over het schaakbord om verder te spelen en er was vrede in het hele koninkrijk.

Portret

<i>Naam:</i>	Sibbele Bonthuis
<i>Woonplaats:</i>	Meppel
<i>Geboren:</i>	5 oktober 1954
<i>Opleiding:</i>	HAVO, Pedagogische Academie, Masteropleiding NSA (Nederlandse Schoolleiders Academie)
<i>Partner/kinderen:</i>	34 jaar getrouwd met Tiny Gerrits en drie dochters: Janke, Geeske en Minke
<i>Hobby's naast schaken:</i>	lezen (filosofie, theologie en thrillers), veldbiologie en schrijven
<i>Krant:</i>	Leeuwarder Courant
<i>Tijdschrift:</i>	Quest
<i>Televisie:</i>	VPRO, documentaires en thrillers
<i>Radio:</i>	Radio 1 – zondagochtend “Vroege Vogels” en daarna “O.V.T.” (geschiedenisprogramma)
<i>Muziek:</i>	Leonard Cohen, Joe Cocker, Neil Young
<i>Boek:</i>	<i>Cannery Row</i> (deel 1) en <i>Goede Vrijdag</i> (deel 2) van John Steinbeck
<i>Website:</i>	www.sibbeletal.nl
<i>Schaakdoel:</i>	Michael Tal

Het interview

met.....Sibbele Bonthuis

Clemens Levink

Waar kennen wij jou van?

“Ik ben een aantal jaren lid geweest van het OSBO-bestuur, ik ben acht jaar lang toernooileider geweest van de OSBO, ik ben voorzitter, jeugdtrainer en wedstrijdleader van Caïssa Elburg geweest en tegenwoordig ben ik waarnemend voorzitter, wedstrijdleader, jeugdtrainer en teamleader van de MSV uit Meppel.”

Hoe heb je het schaken leren kennen?

“Als kind van negen jaar kwam ik de schaakrubriek in *de Volkskrant* tegen en ik herkende de achterkant van ons dambord. Op de damstenen heb ik toen de schaakfiguren geplakt en ik ben de partijen gaan naspelen. Zo ontdekte ik de loop van de stukken en o-o bleef lange tijd onbegrijpelijk voor me, kan ik me nog herinneren. Vanaf de middelbare school ben ik af en toe gaan schaken en pas op mijn 32ste ben ik lid geworden bij een vereniging: Caïssa in Elburg.”

Hoe zou je jezelf willen omschrijven als mens en als schaker?

“Schaken is voor mij een prachtig spel, waar je de rest van je leven genoeg aan kunt beleven. Ik vind vooral de mens achter de schaker belangrijk en de regels staan in dienst van de mens, niet andersom. Zo liet ik bijvoorbeeld bij de afgelopen PK Luc van Dijk toe bij de veteranen. Hij kan door ziekte niet meer twee partijen per dag spelen en was nog net geen veteraan qua leeftijd. Het toch mee kunnen doen aan dit toernooi weegt dan bij mij zonder enige twijfel zwaarder dan het handhaven van een regel. Als trouwe deelnemer door de jaren heen kon Luc op deze wijze toch meedoen. Hij kreeg dus dispensatie van mij.”

Wie is jouw grote inspirator geweest?

“Mijn grote inspirator is Michael Tal uit Letland, wiens graf ik ook ooit

bezocht heb, toen ik voor mijn werk Riga bezocht. Zijn sportiviteit, zijn aanvalslust, zijn totale overgave aan dit koninklijk spel hebben op mij een diepe indruk gemaakt.”

Heb jij jouw “partij van je leven” al gespeeld of komt hij nog?

“Mijn beste schaakprestatie ooit is ongetwijfeld het schaken van mijn vrouw Tiny geweest, die mij heel veel vrijheid geeft om tijd aan het schaken te besteden. Wel heb ik te allen tijde mijn vrouw en dochters nooit uit het oog verloren. Zij komen altijd op de eerste plek. Er is bij mij dus een prima balans tussen privé en hobby. De partij van mijn leven heb ik nog niet gespeeld, maar dat komt vooral door het feit dat ik schaakstudie met een groep mensen nog wel mooier vind dan een wedstrijd. Door veel hersenproblemen als gevolg van verwaarloosde hersenschuddingen in mijn jeugd heb ik schaken meer als therapie gebruikt om me te leren concentreren.”

Stel: je wordt president van de FIDE. Wat zou je dan het eerst doen?

“Ik zou allereerst de wereldbond doorlichten en zuiveren. Omstreden figuren als de huidige president moeten dan onmiddellijk het veld ruimen. Verder zou ik deze denksportwereld transparant maken en een beter imago willen geven. Koppelen aan sponsors die iets doen op het terrein van wetenschapsontwikkeling, ontwikkelingshulp op het gebied van onderwijs en ga zo maar door. Allerlei mensen met autistische, contactuele storingen zouden met beleid opgevangen moeten worden en op dat terrein zou de schaakwereld internationaal ook een vooraanstaande plaats moeten innemen. De schaakbond zou op moderne en professionele wijze georganiseerd moeten worden, wat voor mij o.a. inhoudt dat de onderbonden in deze vorm verdwijnen.”

Wat is de zin van het leven?

“Ik denk niet dat je kunt stellen dat er een zin is. Je kan het leven misschien wel zin geven en dat probeer ik.”

Leg eens uit.

“Ik ben erg gelovig en vooral in de zin van geloven in de krachten van mensen die bijna wonderlijk naar boven komen als je geluk en verdriet

met elkaar deelt, elkaar ruimte en respect geeft en elkaars kwaliteiten stimuleert.”

Wat is de mooiste plek op aarde?

“Dat is dan iedere plaats waar mensen op een fijne wijze bijeen zijn en genieten. Schaakverenigingen moeten proberen zo’n plek te zijn.”

Oké, maar ik bedoel natuurlijk ook een geografische plek.

“Op dit moment zoek ik met mijn vrouw en schoonzus en zwager een mooie plek in Frankrijk, waar wij onder andere kleine schaakgroepen kunnen ontvangen voor toernooien en gezamenlijke trainingen. Naast de activiteiten die je met elkaar onderneemt moet je bezig zijn met de zingeving van het leven zoals ik bij de vraag van daarnet al gezegd heb. Daarnaast zeg ik als veldbioloog dat er vele mooie plekken op aarde zijn, als je ze maar wilt zien. Kijk dan met de volgende raadgeving: vaak willen mensen iets speciaals zien in de natuur en dat wordt dan verward met iets zeldzaams bekijken zoals het zien van een olifant, een kolibrie, een dol-fijn. Daarbij wordt vaak de schoonheid vergeten van het alledaagse, zoals de mus die zich wast in een plas water. Als je niet weet te genieten van het gewone, ben je niet toe aan het bijzondere, want dat ligt opgesloten in het gewone.”

Waar mogen wij jou midden in de nacht voor wakker maken?

“Natuurlijk voor een dringende hulpvraag, maar in een normale situatie voor een goed gesprek en een heerlijke maaltijd die vergezeld wordt door een goede wijn.”

Je huis staat in brand. Wat red je het eerst?

“Oké, vrouw en kinderen eerst, maar dan toch wel de fotoboeken en een prachtig schaakbord afkomstig uit Engeland, dat ik gekregen heb van een man, met wie ik veel heb samengewerkt en van wie ik op pastoraal en theologisch terrein erg veel geleerd heb. Door zijn stimulans ben ik ook voorganger geworden bij uitvaartplechtigheden binnen de familie en vriendenkring. Het borrelglasje van mijn vader, dat ik ooit uitgekozen heb bij de erfenisverdeling bewaar ik voor de zekerheid bij één van mijn zussen, zodat het volgens mij meer kans maakt op overleving.”

De OSBO komt naar je toe!

Uitkomsten enquête

Alwin Paupit

Alweer enige tijd geleden hebben wij als voorbereiding op de OSBO-komt-naar-je-toe-regiobijeenkomsten een kleine enquête gehouden onder alle verenigingen in het OSBO-gebied.

De uitkomsten daarvan zijn de input geweest voor deze bijeenkomsten, waar veel leuke, maar ook serieuze zaken zijn besproken. In de volgende DNO volgt een verslag van deze regiobijeenkomsten en in deze DNO willen we stilstaan bij de uitkomsten van de enquête.

Respons

Er zijn uiteindelijk 72 verenigingen aangeschreven en we hebben 25 enquêtes terugontvangen. Hoewel we het jammer vinden dat er niet meer respons is gegeven aan onze oproep, kunnen de uitkomsten wel als representatief gezien worden voor de hele OSBO.

	Totaal OSBO
aantal verenigingen	72
aantal ontvangen enquêtes	25
% ontvangen enquêtes	35%

Dan de gestelde vragen en ontvangen antwoorden.

1. Wat is het grootste probleem in uw vereniging, waarvoor u als bestuur geen oplossing heeft kunnen vinden?

De uitkomsten zijn veelzeggend, heel veel verenigingen noemen de volgende punten:

- Jeugd (werven, opleiden, doorstroming)
- Ledenwerving

- Vasthouden leden
- Vergrijzing

Deze punten hebben een rechtstreeks negatief effect op het aantal leden binnen de OSBO, dat al jaren achtereen dalende is. Het bestuur wil hier echt verandering in zien aan te brengen, want verder doorgaan op de huidige weg betekent simpelweg steeds minder leden, een steeds eentoniger competitie en een steeds hogere contributie per lid.

2. Voor welke schaak- of ledenwervingsactiviteit zou u ondersteuning willen hebben en in welke vorm?

We hebben deze vraag gesteld, om te zien waar we vanuit de OSBO meer kunnen doen voor verenigingen en het vormt daarmee een rechtstreeks vervolg op vraag 1. Hierop zijn de volgende antwoorden breed gegeven:

- Ledenwerving
- Regionale trainingen en opleidingen
- Materiaal en ondersteuning bij PR-activiteiten
- Financiële bijdrage voor bijzondere activiteiten

Ten aanzien van ledenwerving is er sprake van ondersteuning vanuit de KNSB, die een speciaal ledenwerfteam heeft opgericht. Informatie hierover is enigszins moeilijk te vinden op de website van de schaakbond, maar als gezocht wordt op de term “ledenwerfteam” moet het te vinden zijn. De KNSB schrijft hierover: “Verenigingen die vragen hebben op een van deze terreinen (ondersteuning bieden bij ledenwervingsactiviteiten, internetschaken en schoolschaken, red.) en behoefte hebben aan ondersteuning kunnen rechtstreeks contact opnemen met een van de functionarissen ledenwerving.” In de praktijk krijgt de KNSB nog weinig vragen van verenigingen en is het ledenwerfteam vooral in de Randstad actief. We denken dat elke vereniging apart en meerdere verenigingen samen (ook met de OSBO) best het ledenwerfteam goed kunnen inschakelen. Mocht in de praktijk toch blijken dat dit lastig vorm te geven is, dan zouden we wellicht zelf binnen de OSBO actief kunnen worden met het werven van leden.

Ten aanzien van de regionale trainingen en opleidingen zijn we momenteel aan het onderzoeken of we in meerdere regio's binnen de OSBO een korte opleiding voor wedstrijdleiders kunnen organiseren. Schaaktechnische trainingen vinden momenteel al bij meerdere verenigingen op eigen initiatief plaats. Samenwerking tussen verenigingen kan goed werken om een leuke groep schakers bij elkaar te krijgen en eventueel een betaalde schaaktrainer in te schakelen.

Materiaal en ondersteuning bij PR-activiteiten hebben ook onze aandacht. Ten eerste is er materiaal te verkrijgen via het eerder genoemde ledenwerfteam en daarnaast overwegen we vanuit de OSBO om een groot openluchtschaakbord aan te schaffen, dat door OSBO-verenigingen gebruikt kan worden voor tal van activiteiten. Het enige dat we nog missen is een plaats waar het gestald kan worden als het niet gebruikt wordt, dus weet u iemand die hier ruimte voor heeft, dan horen we het graag!

Dan het laatste punt. In de begroting 2012-2013 hebben we een ruim budget opgenomen voor het ondersteunen van verenigingen bij activiteiten. Hoe dit precies vormgegeven gaat worden zullen we de komende maanden uitwerken.

3. Heeft u ondersteuning nodig voor uw website en hoeveel bent u bereid bij te dragen?

Er is gebleken dat er meerdere verenigingen zijn zonder website en ook verenigingen waarbij de website slecht wordt bijgehouden. Nu begrijpen we dat het schaken achter het bord plaatsvindt en niet op de website, maar goede communicatie via internet kan helpen bij het werven van nieuwe leden. We kennen meerdere voorbeelden van verenigingen met een goede, actuele website, die daardoor nieuwe leden hebben mogen verwelkomen. Het is dan ook een goedkope manier om veel mensen te bereiken. Nu heeft wellicht niet elke vereniging de kennis of mankracht om zelf een website te maken, zodat we hiervoor vanuit de OSBO een stukje dienstverlening willen aanbieden.

Op onze vraag hebben 9 verenigingen aangegeven óf geen website te hebben óf (eventueel) ondersteuning nodig te hebben. Vandaar dat we binnenkort een concreet pakket voor ondersteuning bij een website zullen aanbieden.

De eigen website van de OSBO kan daarbij natuurlijk ook niet achterblijven. Zoals het er nu naar uitziet zullen we aan het begin van het nieuwe seizoen een vernieuwde website lanceren.

4. Hoeveel bedraagt voor uw vereniging de contributie voor een seniorld en hoeveel voor een juniorld?

We zien dat er heel uiteenlopende contributies worden gevraagd. Uiteraard kunnen daar meerdere oorzaken aan ten grondslag liggen, de ene vereniging heeft wellicht een hoge zaalhuur, een andere vereniging heeft de bar in eigen beheer en weer een andere heeft sponsors waardoor het lidmaatschapstarief laag kan blijven. Toch leek het ons aardig om een overzicht te geven van de verschillende contributies die gevraagd worden. Uit landelijk onderzoek van de KNSB blijkt namelijk ook dat er geen relatie ligt tussen de grootte van een vereniging en de gevraagde contributie. Over het algemeen ligt de contributie voor lidmaatschap van een schaakvereniging relatief gezien, zeker in verhouding tot andere sporten, erg laag. Verenigingen die het financieel moeilijk of geen geld voor leuke activiteiten hebben, zouden wellicht eens kunnen kijken naar hun eigen contributieopbouw.

Hoogte contributie

Senioren	Aantal verenigingen
tot 60 euro	1
60 - 79 euro	8
80 - 99 euro	13
100 - 119 euro	3
120 of meer euro	0

Junioren	Aantal verenigingen
n.v.t.	8
tot 25 euro	0
25 - 40 euro	3
40 - 60 euro	11
60 - 80 euro	3
meer dan 80 euro	0

Het valt hierbij ook op dat de contributie van de junioren altijd een stuk lager ligt dan de contributie voor de senioren. En dat is eigenlijk wel opvallend, want vaak krijgt de jeugd voorafgaand aan de speelavond les, terwijl senioren vaak alleen competitie spelen. Zo gezegd wordt er voor de jeugd dan ook méér gedaan dan voor de senioren. Uit eigen ervaring weet ik ook dat ouders de hoogte van de contributie vaak niet zo'n probleem vinden, als er maar iets goeds tegenover staat. Wellicht voor verenigingen handig om eens over na te denken.

5. Organiseert u activiteiten samen met andere verenigingen en zo ja, kunt u dit toelichten?

We geloven dat het altijd leuk kan zijn om met meerdere verenigingen samen eens een activiteit te organiseren. Een stedenwedstrijd, een correspondentiewedstrijd via e-mail of website, een gezamenlijk toernooi, genoeg mogelijkheden. En redelijk wat verenigingen doen dit ook:

Gezamenlijke activiteiten	Totaal OSBO
nee	10
wel plannen / misschien	4
met 1 andere vereniging	10
met meerdere verenigingen	1

waarbij de volgende activiteiten genoemd worden:

- Massakamp / Bekercompetitie / Toernooien
- Ledenwerving
- Jeugdafdeling
- Externe competitie (zowel als 1 vereniging uitkomen als samen spelen)
- Onderlinge wedstrijd met 1 andere vereniging
- Contacten/wedstrijden jeugdafdeling

6. Zijn er andere punten waarover u met de OSBO en andere verenigingen wilt praten?

Hierbij zijn diverse zaken genoemd, waaronder betere afstemming van toernooien, geregeld overleg tussen verenigingen op initiatief van de OSBO, de OSBO-website, communicatie vanuit de OSBO, afstemming activiteiten, regionale meerdaagse toernooien, krimp van clubs en samengaan van clubs, zaterdagcompetitie, uitslagverwerking. Het voert alleen te ver om op deze plaats op alle genoemde punten in te gaan en meerdere hebben onze aandacht. Kort samengevat: er leeft voldoende binnen de OSBO om er gezamenlijk werk van te maken, want als OSBO-bestuur kunnen we het niet alleen. Gelukkig zijn er genoeg verenigingen die iets voor elkaar willen en kunnen betekenen, dus ik zou iedere verenigingen willen oproepen om te bekijken wat er voor en met andere verenigingen gedaan kan worden, op welk gebied dan ook. Want samen staan we sterk en samen zijn we de OSBO.

*Hier had uw advertentie
kunnen staan*

Schaakpuzzel

Paardensprong

Clemens Levink

Eerst maar even de oplossing en de namen van de prijswinnaars van de schaakcryptofilippine uit DNO2. Het gezochte citaat was: *Fischer zal een groot schaker worden; in deze jongen brandt een goddelijk vuur.* **F. Arts** (Apeldoorn), **H. v.d. Woude** (Arnhem) en **J. Wouters** (Bennekom) hebben ieder een De-Beste-Zet-cadeaubon ter waarde van € 10,- ontvangen.

De oplossing van de nieuwe puzzel is een citaat uit het boek *De Koning* van Hein Donner. De zin bestaat uit exact 64 letters en is te vinden door via de paardensprong eenmaal langs alle velden van het schaakbord te gaan. Het beginveld is h8 en de laatste letter staat op veld a4.

Onder de goede inzendingen wordt een aantal prijzen verdeeld: een cadeaubon ter waarde van € 20,- en twee cadeaubonnen ter waarde van € 10,-.

Oplossingen uiterlijk 31 augustus 2012 naar: c.levink@hotmail.com.

(Leden van SV Het Kasteel uit Wijchen zijn van deelname uitgesloten.)

e	n	e	a	r	e	s	h
l	d	d	d	p	a	p	s
a	i	p	r	h	a	e	k
a	e	v	s	t	o	c	a
t	e	d	e	o	e	e	t
r	e	m	s	r	l	e	e
n	e	r	v	v	t	i	j
v	e	a	i	d	n	n	i

Schaakkunst

Advertentie

**Schaakmateriaal, "vaantjes",
originele cadeaus en prijzen,
T-shirts, veel op maat,
bijv. notatieboekjes,
kunstwerken, reproducties,
exposities en nog veel meer.**

Website: www.schaakkunst.nl

Webshop: www.chess-art.eu

**Contact:
Margreet Wevers
info@schaakkunst.nl
026 3629344**

